

۱۰۰ میلیارد برای گسترش فضای سبز در حاشیه شهر

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد در گفت و گو با شهرآرا برنامه توسعه فضای سبز شهر مشهد را تبیین کرد

مشهد، الگوی گسترش فضای سبز در کشور

● هم‌اکنون وضعیت سرانه فضای سبز شهر مشهد چه میزان است؟
شهر مشهد از نظر فضای سبز و سرانه فضای سبز در سطح کلان شهرهای کشور مقام خوبی دارد و به نوعی می‌توان گفت که مشهد یکی از شهرهای الگودر این حوزه و یک نمونه ویژه در کشور است و دیگر شهرهای کشور پس از مشهد هستند. با توجه به جمعیت ۳٫۵ میلیون نفری شهر مشهد وجود ۶۴۰۰ هکتار فضای سبز شهری با احتساب کمربند سبز و فضاهای سبز مربوط به آیلندها که در اختیار شهرداری است، سرانه فضای سبز نوزده مترمربع است، اما اگر سرانه فضای سبز را با افزودن باغ‌های این شهر محاسبه کنیم، این عدد به‌آزای هر نفر به حدود سی مترمربع می‌رسد.

● چند بوستان محلی، منطقه‌ای و شهری در مشهد داریم؟
در کلان‌شهر مشهد در مجموع ۶۹۰ بوستان در مقیاس محلی، منطقه‌ای و شهری وجود دارد که بوستان‌هایی مانند بوستان وکیل‌آباد، کوهسنگی و ملت در زمره بوستان‌های بزرگ شهر به‌شمار می‌آیند. مدیریت شهری همیشه سعی کرده است در موضوع فضای سبز علاوه بر استفاده

نوزده مترمربع رسیده است که از این نظر شهر مشهد وضعیت به‌مراتب بهتری از دیگر شهرهای ایران دارد، اما پراکندگی نامناسب فضای سبز در مناطق مختلف سبب شده است تا برخی محلات و منطقه‌ها سرانه کمتری نسبت به دیگر مناطق داشته باشند. از این رو حسین خستاری که در این دوره مدیر بیت‌شهری مدیرعاملی سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد را برعهده گرفته است، در گفت‌وگویی با شهرآرا بر لزوم توزیع مناسب فضای سبز شهری در این دوره تأکید می‌کند. در ادامه، گفت‌وگوی شهرآرا با این مدیر شهری را از نظر می‌گذرانید.

از روش‌های نوین، به‌روز عمل کند. از این‌رو در سال‌های گذشته ایجاد بوستان‌های موضوعی و آموزشی هم در دستور کار قرار گرفته است. در این دوره نیز با توجه به سیاست‌های مدیریت شهری، تجهیز بوستان‌های شهر به وسایل بازی کودکان دارای نیازهای ویژه را در دستور کار داشته‌ایم و اکنون چندین بوستان شهرمان برای حضور افراد دارای معلولیت تجهیز شده است. همچنین اکنون سیزده بوستان و سایت فعال ویژه بانوان در بوستان‌های مشهد وجود دارد و دو سایت ویژه بانوان بوستان‌های وکیل‌آباد و کوهسنگی در حال ساخت است.

● شهرداری برای افزایش سرانه‌های سبز در مناطق حاشیه‌شهر و مناطقی که ارزش زمین در آن زیاد است چه تدبیری دارد؟
در مناطقی که قیمت زمین زیاد است، استفاده از روش‌های نوین مانند باغ‌بام می‌تواند بخشی از مشکل کمبود سرانه فضای سبز را حل کند، اما موضوع کمبود فضای سبز در حاشیه شهر مشهد هم به‌شدت احساس می‌شود. در این راستا ردیف‌بودجه‌ای برای تملک زمین در راستای گسترش فضای سبز در مناطق حاشیه‌شهر مشهد گذاشته شده که این عدد امسال حدود ۱۰۰ میلیارد تومان است.

نگاهی به سرانه فضای سبز مشهد

بوستان ویژه بانوان	سرانه فضای سبز	کمترین سرانه فضای سبز	بیشترین سرانه فضای سبز	مجموع فضای سبز شهری مشهد	مجموع مساحت کمربند سبز	مجموع مساحت بوستان‌های شهر
۱۵ عدد	۱۹ متر مربع	منطقه ۲	منطقه ۹	۶۴ میلیون متر مربع	۳۷ میلیون متر مربع	۱۸ میلیون متر مربع

فاصله معنادار سرانه فضای سبز در مناطق مختلف شهری

البته با توجه به اینکه در شهری مانند مشهد بسیاری از زمین‌ها موقوفه و متعلق به آستان قدس رضوی است، هر زمان که امکان ایجاد فضای سبز در زمینی وجود داشته، بدون توجه به اولویت‌ها، این کار انجام شده است. به‌عنوان نمونه سرانه فضای سبز در منطقه یک کم است، اما قیمت زمین در این منطقه زیاد است و البته بوستان‌های بزرگی مانند کوهسنگی در همسایگی این منطقه هستند و به‌تازگی هم با بازگشایی پادگان حدود پنجاه هکتار به‌گسترش فضای سبز مشهد افزوده شد. این فضا که با نام بوستان جهان شهر شهرت یافته است، در همسایگی منطقه یک است.

فضای سبز را دارند و مناطق ۹ و ۸ نیز به‌ترتیب با ۸۱٫۱۴ و ۶۱٫۲۱ مترمربع بیشترین سرانه فضای سبز را دارند. دلیل اینکه سرانه و گستردگی فضای سبز بین مناطق شهری تفاوت دارد، علاوه بر تأثیر ایجاد کمربند سبز جنوبی در مناطق ۹ و ۷ باید به این مسئله اذعان کرد که در چهل سال گذشته موضوع ایجاد فضای سبز به شکل جدی مطرح بوده است، اما همچنین عدالت توزیعی مدنظر نبوده و فقط رسیدن به سرانه مدنظر مدیران و طراحان بوده است. به همین دلیل در شهر مشهد عدالت توزیعی فضای سبز شهری مناسب نیست.

● شاهد تفاوت معنادار سرانه‌های فضای سبز در مناطق مختلف شهر مشهد هستیم. وضعیت پراکندگی فضای سبز شهری در مشهد چگونه است؟

از نظر گستردگی فضای سبز در بین مناطق رتبه نخست مربوط به منطقه ۹ با ۲۹ میلیون و ۱۱۵ هزار و ۸۶۸ مترمربع و منطقه ۷ با ۱۲ میلیون و ۸۷۹ هزار و ۸۲۸ مترمربع است، اما منطقه ثامن با ۱۶۴ هزار و ۵۲۷ مترمربع و منطقه یک با ۶۹۸ هزار و ۵۰۱ مترمربع کمترین میزان فضای سبز را از نظر گستردگی دارند. همچنین مناطق ۲ و یک به‌ترتیب با ۴٫۲۴ و ۴٫۴۶ مترمربع کمترین سرانه

تغییر الگوی کشت در دستور کار شهرداری

● تغییر الگوی کشت برای فضای سبز شهری موضوعی است که در چند سال گذشته با توجه به خشک‌سالی و وضعیت اقلیمی مطرح شده است و شاهدیم که بخشی از فضای سبز شهر مشهد را نیز چمن تشکیل می‌دهد که این گونه گیاهی گونه‌ای آب‌بر است. برای تغییر الگوی کشت چه برنامه‌هایی اندیشیده شده است؟
در شهر مشهد حدود ۴۷۰ هکتار سطح کاشته‌شده چمن است. دو ماه پیش وزارت کشور در ابلاغیه‌ای اعلام کرد که در شهرهای مختلف از گونه‌های گیاهی بومی و کم‌آب استفاده و موضوع سبب باید برای آبیاری جدی دیده شود. در این ابلاغیه به موضوع ممنوعیت کشت چمن نیز اشاره شده است. استنباط بنده از این ابلاغیه این است که کاشت چمن در مجموع ممنوع نیست زیرا اکنون چمن‌های کم‌نهاد که نیاز به آبیاری زیاد ندارد، وجود دارد و البته باید به این نکته هم توجه کرد که چمن جزو زیبایی بوستان به‌شمار می‌رود و نمی‌توان کاشت آن را ممنوع کرد. برای همین در این زمینه می‌توان گفت که ما نباید سطح کاشت

ارسال ۶۲۰ اثر در جشنواره گلستان

● یکی از اقداماتی که در حوزه سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری نمود بیشتری در شهر دارد، موضوع استقبال از بهار و گل‌آرایی شهر است. در این زمینه برنامه این سازمان برای استقبال از بهار ۱۴۰۲ چیست؟
سیاست‌های ما برای استقبال از بهار ۱۴۰۲ روی دو موضوع تأمین گونه‌های گیاهی و طراحی و ساخت المان‌های گل و فضاآرایی است. با توجه به محدودیت منابع آبی به‌جای ۱۸ میلیون بوته گل کاشته‌شده در بهار ۱۴۰۱، تعداد

افزایش ۲۰ درصدی تخلفات در زمینه قطع درختان

● شاهد برخی تخلفات در زمینه قطع درختان به‌ویژه در جریان ساخت‌وسازهای جدید در شهر هستیم. برنامه شهرداری برای مقابله با این موضوع چیست؟
کمسیون ماده ۷ مسئول رسیدگی به تخلفات مربوط به قطع درختان است. در شش ماهه امسال ۴۳۰ تخلف

بوستان «جهان شهر» آماده استفاده شهروندان است

● یکی از اتفاقات خوب امسال در شهر مشهد بازگشایی پادگان بود که با تحقق «۵۰هکتار به گسترش فضای سبز و فضای بوستانی شهر مشهد افزوده شد. چه اقداماتی برای سامان‌دهی فضای سبز پادگان عملیاتی شده است؟
تیرماه امسال نخستین بار اجازه ورود به پادگان را پیدا کردیم و در آن زمان با توجه به اینکه فضای پارکی پادگان استانداردهای لازم را از نظر شهری نداشت، در مدت ۲۵ روز با استفاده از ظرفیت زیاد کارگری و تجهیزآتمان سامان‌دهی اولیه این منطقه انجام شد. پس از بازگشایی معابر داخل پادگان، مرحله بعدی اقدامات ما در این بوستان آغاز شد و اجرای شبکه روشنایی و نصب

تحقق ۳۰۰ هکتار توسعه فضای سبز در یک سال

باید به سمت تأمین منابع آبی از طریق پساب برود. زیرا ساخت تصفیه‌خانه بسیار هزینه‌بر است. ● امسال چه میزان توسعه در کمربند سبز داشته‌ایم؟
امسال حدود ۲۵۰ هکتار توسعه در کمربند جنوبی انجام شده است. در مجموع کمربند جنوبی حدود ۳۲۰۰ هکتار بوده که عملیات درخت‌کاری در همه این پهنه انجام شده است. البته وسعت کمربند جنوبی از نظر قانونی ۲۹ هزار هکتار است، اما در همه این پهنه قرار نیست کاربری فضای سبز شکل گیرد.

فضای سبز را سیزده هکتار گسترش دهیم که ۲۶۰ هکتار این توسعه مربوط به کمربند سبز و ۴۰ هکتار مربوط به گسترش بوستان‌های محلی و دیگر موارد بوده است. ● برنامه برای سال آینده چگونه است؟
پیشنهادهای برای موضوع فضای سبز و گنجاندن آن در بودجه سال ۱۴۰۲ شهرداری در حال تهیه است، اما با توجه به اینکه منابع آبی بسیار محدود است، باید به‌جای توسعه فضای سبز، به فکر ارتقا باشیم و اقداماتی را مانند فضای سبز به صورت باغ‌بام در دستور کار داشته باشیم. همچنین بخش زیادی از اعتبارات

● در یک سال گذشته فضای سبز در مشهد چقدر گسترش داشته است؟ آیا موضوع بازگشایی پادگان جزو موارد توسعه‌ای به‌شمار می‌رود؟
در موضوع بوستان جهان شهر با توجه به اینکه هنوز اقدامات زیرسازی در این بوستان در حال انجام است، جزو موارد توسعه‌ای محسوب نمی‌شود و در این بوستان در مرحله نخست درصددیم که مردم بتوانند به آن وارد شوند. اکنون این فضا حالت جنگلی دارد، در صورتی که برای استفاده عموم این فضا باید به پارک جنگلی تبدیل شود. اما امسال توانسته‌ایم

جداسازی آب آشامیدنی و خام در سه گام عملیاتی

● اصلی و نیمه اصلی است و امسال نیز توانسته‌ایم ۸٫۵ کیلومتر به این شبکه اضافه کنیم. ● چه زمانی شبکه جداسازی تکمیل و به‌صورت کامل در شهر مشهد بهره‌برداری می‌شود؟
در مجموع برای ساخت شبکه جداسازی رقمی بیش از ۲ هزار میلیارد تومان نیاز در نظر گرفته شده که این عدد زیاد است. برای همین هرسال به‌اندازه اعتباراتی که در نظر گرفته می‌شود، توسعه این شبکه در دستور کار ما است.

● همچنین پنج ایستگاه پمپاژ مانند ایستگاه‌های پارک بهشت و میدان نمایشگاه ایجاد شده است و اکنون عملیات جداسازی شبکه آب آشامیدنی از آب خام دارای پیشرفت فیزیکی ۵۰ درصدی است. در این راستا مناطق ۱۰ و ۱۲ شهرداری از شبکه بهره‌مند شده‌اند و آبیاری فضای مناطق ۹ و ۱۱ نیز با استفاده از این شبکه در دست اقدام است. همچنین در مناطق ۳ و ۴ انشعابات داریم. این شبکه اکنون دارای ۱۶۰ کیلومتر شبکه خطوط

● آخرین اقدامات مدیریت شهری برای اجرای شبکه جداسازی آب آشامیدنی از آب خام چیست؟
نخستین گام فرایند جداسازی شبکه آب آشامیدنی از آب خام در سال ۱۳۹۳ برداشته شد. این شبکه دارای سه زیرشبکه است. شبکه اول آن مربوط به رینگ سرتاسری دور شهر، شبکه دوم مربوط به رینگ پیرامونی و در نهایت شبکه سوم، یک شبکه مویرگی برای توزیع آب در بوستان‌هاست.

راه‌اندازی امداد گیاه؛ تکمیل کنند پازل نگهداری گیاهان در شهر

● انجام می‌دهند. همچنین شهروندان با مراجعه به کلینیک مشاوره گیاه می‌توانند در دوره‌های آموزشی شرکت کنند و تجربه‌هایشان را به اشتراک بگذارند. در راستای توسعه در این بخش کلینیک دوم مشاوره و نگهداری از گیاهان در بوستان نیلوفر مشهد در حال ساخت است و برنامه ما این است که هر دو یا سه منطقه یک کلینیک داشته باشند.

● یکی از اقدامات خوب مدیریت شهری، راه‌اندازی امداد گیاه و کلینیک مشاوره گیاه بوده است. این اقدام چه کمکی به نگهداری گیاهان کرده است؟
همان‌طور که در شهر فعال است و نخستین بار در کشور نیز کلینیک مشاوره

کاشت ۱۶۰۰ درخت در باغ‌های زندگی و خاطره

● یکی از اقدامات جالب در حوزه فضای سبز شهری که تعامل خوب شهروندان را هم به دنبال داشته، ایجاد باغ خاطره و باغ زندگی است. از تأثیرات این طرح بگویید.
باغ خاطره و باغ زندگی که در کمربند سبز و بوستان بهار ایجاد شده‌اند، دو باغ تعاملی ما

● یکی از اقدامات جالب در حوزه فضای سبز شهری که تعامل خوب شهروندان را هم به دنبال داشته، ایجاد باغ خاطره و باغ زندگی است. از تأثیرات این طرح بگویید.
باغ خاطره و باغ زندگی که در کمربند سبز و بوستان بهار ایجاد شده‌اند، دو باغ تعاملی ما

● یکی از اقدامات جالب در حوزه فضای سبز شهری که تعامل خوب شهروندان را هم به دنبال داشته، ایجاد باغ خاطره و باغ زندگی است. از تأثیرات این طرح بگویید.
باغ خاطره و باغ زندگی که در کمربند سبز و بوستان بهار ایجاد شده‌اند، دو باغ تعاملی ما